

LOVČÍKOVÁ, Lenka: Rakousko-německé vztahy v „ěře Kreiského“ (1970-1983). Pohled na témata v bilaterálních vztazích. Diplomová práce předložená k obhajobě na Institutu mezinárodních studií UK-FSV, Praha 2010, 123 s.

Tématem diplomové práce L. Lovčíkové jsou rakousko-německé (tj. přesněji západoněmecké) vztahy v „ěře Kreiského“, tj. problematika, které se autorka věnovala již dříve v rámci společného semináře studujících pražské a vídeňské univerzity (s jejím kratším, tiskem publikovaným výstupem v řadě *Iuvenilia territorialia*). Zdálo se tedy, že je predestinována pro úspěšné zvládnutí diplomního projektu na podobné téma, byť v rozsahu a souvislostech nepoměrně širších (viz s. 8-9 úvodu této práce). Toto očekávání však naplnila jen částečně a předložila k obhajobě práci, která často jen katalogizuje témata a desiderata.

Po úvodní „historické“ kapitole (Vývoj rakousko-německých vztahů 1918-1970) inventarizovala - na základě vymezeného (a zdaleka ne kompletního) korpusu pramenů a literatury kontaktní kalendář směřodatných rakouských a německých politiků - hlav států, spolkových kancléřů, ministrů, resp. i některých kontaktů na nižší a nevládní úrovni (3. kapitola), k němuž pak v další – nejrozsáhlejší – kapitole přičlenila příslušnou agendu tj. témata v oblasti hospodářství, dopravy, rakousko-západoněmeckých vztahů na pozadí německé otázky jako celku (tj. i v relaci k NDR), justice, obrany, v sociální a majetkoprávní oblasti a v komunikacích. Za podobně pojatý „inventář“ lze označit i 5. kapitolu, která se týká mezinárodních témat v bilaterálních vztazích. Všechny těchto témat se týká přehled bilaterálního smluvního základu, sjednaného v inkriminovaném období 1970-1983 (s časovými přesahy tam, kde to bylo nutné). Poněkud anorganicky byla pak zařazena 7. kapitola o proměnách a vývoji rakouské národní a státní identity, opět postavená (jak jinak?) na mnohem širším časovém prospektu. Téma této kapitoly by samozřejmě bylo vhodné zpracovat, avšak spíše v úvodní části – jako jednu z interpretačních rovin pro analýzu „oficiálně“ figurujících bilaterálních a multilaterálních témat mezi oběma zeměmi. Závěry z autorčiny „analýzy“ čítají pouhé 3 strany – vzhledem k rozsáhlosti jejího problémového katalogu je to ovšem žalostně málo, a to tím spíše, že jsou zakončeny velmi nejasným tvrzením (jež by bylo během obhajoby blíže osvětlit), totiž že „přes vzájemnou závislost především v ekonomické oblasti však od sebe nebyly nikdy předtím tak vzdálené jako v 70. letech“ (námitka M.K.: a co např. období 1945-1955 ?...).

Uspěchaně dokončovaný opus L. Lovčíkové vykazuje celou řadu základních nedostatků, z nich je zde možno zmínit pouze některé:

- nejasně formulovaná metodologie: v příslušné partii se ani nedozvíme, zda téma zpracovává z pohledu mezinárodních vztahů, politologie či soudobých dějin (každá tato disciplína má své metodologické postupy a interpretační modely; výjimečná zmínka o teorii asymetrické dvojice (s. 9) sama osobě nestačí
- velmi omezený a až příliš „přehledný“ (überschaubar) korpus pramenů a literatury, v němž chybí řada již přístupných fondů z Österr. Staatsarchiv (Archiv der Republik), resp. z Politisches Archiv des AA (autorka se ani nepokusila zmapovat, co z nich je evtl. pro její téma přístupné); čtyři „Länderboxe“ z vídeňského Bruno Kreisky Archiv je žalostně málo, autorka je však využila maximálně (a nezdůraznila, že se jedná pouze a výhradně o podklady pro Kreiského, byť zpracované na základě podkladů ze spolkového ministerstva zahraničí, příp. dalších resortů)
- autorka pracovala převážně jen s knižními tituly (monografie, sborníky), z časopiseckých studií využila jen přehledy v Österreichische Zeitschrift für Aussenpolitik. I u monografií

však velmi důležité práce chybí – např. k tématu rakouské identity zcela klíčové knihy Ernsta Bruckmüllera (autorka přitom pobývala dost dlouho v Rakousku na stipendiu Aktion Österreich, aby se s nimi mohla seznámit!)

- práce je psána téměř výhradně z rakouské perspektivy, i německé pozice jsou zachyceny převážně „oklikou“, tj. z rakouských pramenů
- práce nepřekročila rámec komentovaného soupisu kontaktů a témat, přičemž příslušné komentáře mají ke skutečné analýze velmi daleko
- zážející je počet překlepů a věcných chyb, drobných i závažnějších: např. na s. 20 zcela mylně označuje Heinricha Drimmela a jeho výrok za soud „z úst německého ministra školství“ (= budoucí absolventka oboru německých a rakouských studií netuší, že v SRN na spolkové úrovni ministerstvo školství neexistovalo a neexistuje a že Heinrich Drimmel nebyl německý, nýbrž významný *rakouský* křesťanskosociální a posléze lidovecký politik !), německého ministra H.-G. Genschera označuje 2x za Hanse-*Friedricha*-Genschera (s. 25) atd. In margine odevzdaného rukopisu má posuzovatel další četné připomínky tohoto typu...

Facit: diplomová práce L. Lovčíkové byla odevzdána v nehotovém, nezralém stadiu, nese rysy úspěchanosti a povrchního přístupu. Negativně se zde projevila především váz noucí, zjevně nedostatečná komunikace s vedoucím diplomové práce. Jenom s velkými výhradami ji tudíž mohu doporučit k obhajobě a navrhuji – pouze v případě přesvědčivého výkonu u ústní obhajoby – její klasifikaci stupněm „dobře“.

V Poděbradech 18. června 2010

PhDr. Miroslav Kunštát, Ph.D.,
IMS UK-FSV,
katedra německých a rakouských studií